

PROTOKOLL FÖRT VID SAMMANTRÄDE MED SVENSK TRAVSPORTS FÖRTROENDERÅD 2019-08-30, SCANDIC HOTEL, MALMÖ.

Protokoll F2/2019

Närvarande:

styrelsens ledamöter: Marjaana Alaviuhkola (ordförande), Lina Bertilsson, Anders Källström, Remy Nilson, Mats Norberg, Marcus Persson samt ungdomsadjungerade Hanna Eriksson och Katarina Hall.

Förtroenderådets ledamöter: Björn Norén (Ax), Johan Sundberg (B), Lars Olofsson (Bo), Carl-Erik Sandström (Bs), Björn Eriksson (D), Jan-Ivar Jonsson (E), Lennart Olsson (F), Marie-Louise Dangardt (G), Kjell Persson (H), Alf Sandberg (Hd), Sven-Olof Lindman (Hg), Kerstin Peterson-Brodde (J), Kjelle D Svensson (Kh), Sten Bondesson (Kr), Roland Berg (L), Svea Eckerskog (Ly), Åsa Waern (Mp), Anders Jonsson (Ro), Sven Eriksson (Rä), Lars Björk (S), Eric Forslund (Sk), Göran Nordin (S), Anders Nilsson (U), Kenneth Thollström (Vg), Niklas Johansson (Vi), Fredrik Tenfält (Å), Lars Horwitz (Åm), Alf Albinsson (År), Fredrik Askhem (Ö), Håkan Karlsson (Ös), Ingemar Alin (ASVT), Ola Johansson (BTR), Mikael Melefors (Travhästägarna), Bengt Larwik (STaR), Marita Arvidsson (Sleipner), Jan Halberg (TR), Mikael Johansson (SPTF), Linnea Swartling (SMR) och Sara Lennartsson (sammanställande BAS).

På särskild kallelse från Svensk Travsports sportkontor: Maria Croon (vd), Ulf Hörnberg (vice vd), Mats Fransson, Tomas Fyhr, Helena Gärtner, Linda Höijer, Petter Johansson, Christina Olsson, Per Wetterholm samt från valberedningen Jan R. Larsson och Hans Karlsson, Wången. Inbjudna var Mats Denninger och Leif Almgren.

1 Inledning

Styrelsens ordförande Marjaana Alaviuhkola hälsade välkommen och öppnade mötet.

2 Val av justeringspersoner och protokollförare

Att jämte ordföranden justera dagens protokoll utsågs Sara Lennartsson (BAS) och Sven Eriksson (Rä). Informerades att styrelsen utsett Mats Fransson som protokollförare.

3 Ekonomi

Ulf Hörnberg redogjorde inledande för de omfattande förändringarna i ekonomi och penningflöden som skett i samband med omregleringen av spelmarknaden, där travsporten gått från en förskotts- till en efterskottsekonomi.

Prognos banor:

Svensk Travsport har sedan årsskiftet övertagit ansvaret från ATG att följa upp travsällskapens ekonomi. Peter Linder redovisade banornas prognos (exklusive eventbanorna) som utfördes under juni. Den sammanagda bilden är att banornas ekonomi är under god kontroll. En ny prognos tas fram under hösten.

Prognos Svensk Travsport och Svensk Travsport AB:

En matematisk modell för 5-årsprognoser för Svensk Travsport och Svensk Travsport AB (STAB) presenterades som är baserad på underlag från ATG samt externa och interna kostnader. Resultatet för varje år kommer utgöra underlag för styrelsens prioritering av vilka satsningar som kan göras.

Tidigare har travsporten fått medel från ATG i förskott. Nuvarande lösning innebär att Svensk Travsport får ATG-medel genom en avgift, koncernbidrag och utdelning. Huvuddelen av finansieringen betalas därmed ut först följande år vilket innebär att mycket stora belopp (1,5 miljard) måste lånas upp för att säkerställa verksamheten. Svensk Travsports prognos för 2019 visar på ett underskott på 294 miljoner bland annat genom nya kostnader för Kanal75, rättighetsavtal, HNS finansiering som ST tagit över från ATG, avtalet med Danmark och uppbyggandet av en egen IT-avdelning.

Förtroenderådet diskuterades hur stor skattelättnad ATG fått genom den nya spellagen. Bolaget har gått från 35 procent i lotteriskatt till 18 procent i spelskatt, vilket enskilt ger en minskning på cirka 700 miljoner kronor. Mats Norberg förklarade att ATG därutöver påförs andra skatteeffekter och kostnader som gör att effekten av skattelättnaden kan uppskattas till cirka 450 miljoner kronor på årsbasis. ATG har under första halvåret investerat för att etablera sig på den nya marknaden med sportspel och casino, som har betydligt sämre marginaler än hästspel. Sammantaget har hästspelet tappat cirka 10 procent men ATG håller ställningarna genom intäkterna från övrigt spel.

Kritik riktades mot att ATG trots stora investeringar inte lyckats öka utdelningen till sporten. Vidare ifrågasattes kompetensen hos de experter och utredningar som legat till grund för beslutet att lämna monopoliet på spel på hästar och bli en del av den öppna spelmarknaden. Optimismen då var stor, men skattekonsekvenserna var okända och intäkterna är inte i nivå med vad som förespeglats.

Marjaana Alaviuhkola pekade på att den negativa utvecklingen på spelmarknaden gått tvärt emot marknadsförväntningar. Omfattande spelansvarsregler har medfört att det totala spelet i Sverige minskar och att ATG hör till de bolag som försvarar sin position. Det är också allt för tidigt att dra några slutsatser om den nya spelmarknaden, som dessutom avvaktar en tilläggsutredning om marknadsavgift, spelreklam, ytterligare ansvarsåtgärder och hanteringen av Svenska Spel. Alternativet att vara kvar i monopol med gamla hårt reglerade villkor i konkurrens med en mer dynamisk omreglerad marknad hade med all sannolikhet varit ett betydligt sämre vägval. Att vara en del av den konkurrensutsatta spelmarknaden innebär såväl risker som möjligheter. Att stanna i monopol hade givit ett begränsat handlingsutrymme.

Avtal med Danmark:

Sedan några år tillbaka arbetar svensk och dansk travsport med målet att den danska travsporten ska bli medlemmar i Svensk Travsport 2023. Fullmäktige tar senare beslut om medlemskap för Danmark. Under samgåendeprocessen ska den danska travsporten anpassas till svenska regelverk och erhåller i år 49 miljoner i driftstöd.

Marjaana Alaviuhkola redogjorde för avtalet. Under en sexårsperiod betalar vi ett driftsbelopp till dansk travsport på i storleksordning ca 350mkr och kalkylen som gjordes i samband med att avtalet tecknades 2018 visar också nettointäkter på minst det dubbla under samma period. Avtalet är förenat med ett antal utvecklingsområden som handlar om sportslig utveckling och likriktning med Sverige. Målet är att fullfölja planen. Avbryts avtalet sker en utfasning av Danmark under tre år med avtalade nivåer av driftsbelopp och negativ inverkan på intäktssidan.

I den efterföljande diskussionen riktades kritik mot åtagandet det innebär att lämna avtalet och att förtroenderådet inte fått information och kunnat ta ställning till exitklausulen. En så betydande ekonomisk förpliktelse är dessutom en fråga för fullmäktige och det ifrågasattes om avtalet blivit godkänt om villkoren varit kända.

Marjaana Alaviuhkola konstaterade att frågan tidigare behandlats i förtroenderådet och där man sagt att "vi förlovar oss först innan eventuellt giftermål". Beklagligt var exitklausulen under framtagande och diskuterades aldrig. Det är därför styrelsen nu lämnar en fullständig information om avtalets innehåll. Vidare påminnes om att samarbetet med Danmark är en viktig strategisk satsning för såväl oss som hela den nordiska travsportens utveckling och långsiktiga överlevnad. En betydelsefull del i upplägget är att ATG etablerat ett nytt spelbolag (Ecosys) i Danmark som nu är i full gång.

4 Vitt papper inklusive volymen tävlingsdagar 2020

I stadgarna står att förtroenderådet – som är ett rådgivande organ till styrelsen – ska avge yttrande rörande antal tävlingsdagar. Petter Johansson presenterades ett förslag med 875 tävlingsdagar och cirka 8 200 lopp. Förtroenderådet fastställde antalet tävlingsdagar och lopp enligt förslaget.

I samband med detta presenterade Petter Johansson också arbetet med projektet "Vitt Papper" där hela tävlingsstrukturen setts över och olika förslag analyserats inom sporten. Resultatet av projektet diskuterades och många efterlyste ökad flexibilitet i tilldelningen av dagar som också är ännu mer grundade i hur verkligheten ser ut gällande hästantal, resekostnader, balans mellan bredd och elit och travintresse. Några röster kritiserade att endast tillåta så kallad dämpning med plus/minus en dag i tävlingsdagsfördelningen. Det skapar ingen dynamik och hindrar möjligheter för banorna att utvecklas.

En stor nyhet är att det från och med 2020 står banorna helt fritt att bestämma när man vill köra 275 tävlingsdagar och även minska eller öka dagar. Övriga 600 tävlingsdagar som genererar störst intäkter samordnas som tidigare under ledning av Svensk Travsport.

Starttiden på lördagar för V75/STL diskuterades och förtroenderådet efterfrågade bättre underlag. Här uttrycktes stor förståelse för styrelsens beslut att under rådande osäkerhet på spelmarknaden och den negativa utvecklingen av spel på hästar behålla den nuvarande starttiden 16:20. Huvudargument är att försvara den nuvarande omsättningen samt behålla det fönster i TV som är ett resultat av starttiden. Travtränarnas Riksförbund och Hästägarna tog tydlig ställning för en tidigareläggning av starttiden. Svensk Travsport kommer fortsatt följa utvecklingen för V75/STL och fördjupa sig i frågan.

5 Pegasus

Per Wetterholm redogjorde för Pegasusmotorn som är en arbetsmetod där målfokus, struktur och tidplan ska förbättra travsportens utvecklingsarbete. De första versionerna av Pegasusmotorn diskuterades av Förtroenderådet, personal, travbanechefer och ST:s ledningsgrupp i olika sammanhang under våren 2019. Samtidigt fick ST:s sportkontor i uppdrag att uppdatera de nationella måltalen, med sikte på 2025. Målen och Pegasusmotorn har därefter finlipats i omgångar och presenterades senast vid Strategiskt samråd och Operativt bannråd. Styrelsen har därefter beslutat att införa Pegasusmotorn och fastställa de nationella målen.

Pegasusmotorn inrymmer fyra fokusområden: hästägare, banpublik, ungdom och bredd. Utvecklingsarbetet ska ske löpande inom alla områden, men extra kraft läggs på två av dem under en bestämd tid, den så kallade fokusperioden. Under kommande år har ungdom och bredd utsetts till fokusområden. Arbetet börjar omedelbart efter Förtroenderådet.

De nya reviderade målen för Pegasus 2025 är:

- 1 700 000 personer är intresserade av travsport. (Intresse.)
- 300 000 åskådare besöker våra 55 största tävlingsdagar varav 120 000 betalar entré. (Banpublik.)
- 10 000 svenskägda hästar startar. (Hästägare.)
- 9 000 svenskfödda hästar startar. (Avel.)

- 3 100 licensinnehavare startar varav 2 500 är tränare. (Bredd.)
- Av Europas elithästar är 35 % uppfödda och 45 % tränade i Sverige. (Elit.)
- 5 000 personer går i travskola. (Travskola.)
- 3 500 människor upplever tandemkörning. (Upplevelse.)
- 1 000 ungdomar kör ponnylopp och 400 tävlar med stor häst. (Ungdom.)

I samband med punkten pekade STaR på att det nya licensreglerna 2020 strider mot syftet med Pegasus om att bli fler aktiva inom travet. Genom att amatörkuskbegreppet tas bort hotas amatörloppen och travsportens bredd. Sportkontoret arbetar på att ta fram en lösning som möjliggör fortsatta tävlingsmöjligheter för amatörkuskarna anpassat till de nya bestämmelserna.

6 Den omreglerade spelmarknaden

Ulf Hörnberg informerade om avtalsläget med spelbolag. För närvarande finns endast avtal med ATG. Tilläggsutredningen om införande av marknadsavgift har varit en hämsko för intresset att arrangera spel på hästar. Spelbranschen har intagit en avvaktade hållning i väntan på utredningens betänkande om kommande villkor.

Ifjol beslöts att spelbolag först måste sluta avtal med ST om avgift på spelomsättningen innan andra samarbeten fick göras. Sponsorintäkter knöts i huvudsak till rådande fördelningssystem. Under 2019 har sponsorsamarbeten endast skett med ATG. Förändras intäktsfördelningen mellan ST och bana påverkas fördelningsskalan. Under hösten kommer reglerna för 2020 hanteras i samrådsgrupperna. Det är alltså avgörande att inta ett helhetsperspektiv och hålla ihop travfamiljen.

7 Utredning Mats Denninger/Leif Almgren

ST:s styrelse beslutade i december 2018 att utreda på vilket sätt organisationen bör rustas för att möta nya förutsättningar efter att ATG-modellen huvudsakligen avvecklats i och med att den nya spellagen träder i kraft. I uppdragsbeskrivningen ingår att definiera och utveckla den gemensamma affären för fördelning av överskott, intäkter från licensrättigheter och koncernbidrag/utdelning från ATG och hur frågor kring sportens attraktionskraft, publik, hästägande och anläggningsutveckling ska operationaliseras och finansieras. Utredare är Mats Denninger och utredningssekreterare Leif Almgren.

Denninger konstaterade att Svensk Travsport nu har ett övergripande ekonomiskt och operativt ansvar för travsporten som tidigare legat hos ATG. Travsportens federativa organisation där ideell verksamhet skall kombineras med kommersiell nytta måste ställa om för att hantera nya risker och anpassas till vanlig skattehantering.

Förtroenderådet diskuterade i grupparbeten och redovisade fördelar och nackdelar med de organisationsmodeller som rapporten föreslagit. I den fortsatta arbetsprocessen kommer Svensk Travsports VD Maria Croon leda arbetet. Genom regionala möten kommer hela travsporten ges möjlighet att komma med inspel och bli involverade i arbetet. Förtroenderådet samlas till ett extra möte i december för att besluta om nästa steg om framtida organisation och arbetssätt.

8 Övriga frågor

Valberedningens ordförande Jan R Larsson redogjorde för arbetet inför fullmäktigemötet 2020 och önskar förslag på kandidater till styrelsen.

Ordföranden avslutade mötet.

Vid protokollet: Mats Fransson

Justeras

Marjaana Alaviuhkola
Sven Eriksson
Sara Lennartsson